

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 maja 2023 r.

ZP-KNPS.431.3.1.2023.HS

Pani
Ewelina Wójcik
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Jeleniej Górze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 13-15 marca 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze przy ul. Podchorążych 15, 58-508 Jelenia Góra, zwanym dalej również „centrum pomocy” lub „PCPR”, z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 13 marca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Ewelina Wójcik, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze od dnia 30 lipca 2019 r. na podstawie Uchwały Nr 41/118/19 Zarządu Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie zatrudnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze.

Ustalenia kontroli, dokonane w oparciu o udostępnioną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora centrum pomocy Panią Ewelinę Wójcik zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 24 kwietnia 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze działało w oparciu o:

- Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, przyjęty Uchwałą Nr XV/83/11 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 grudnia 2011 r.,
- Regulamin Organizacyjny, przyjęty Uchwałą Nr 180/553/17 Zarządu Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 14 listopada 2017 r.

Dyrektor PCPR w Jeleniej Górze spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze wykazała, że osoby zatrudnione na stanowiskach związanych z merytoryczną działalnością jednostki, realizujących zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z obszaru pomocy społecznej, posiadały wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne art. 116 i 156 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą specjalista pracy socjalnej otrzymywał dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),

- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (pkt 10),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- sporządzania, zgodnie z art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

Zadanie wynikające z art. 19 ust. 7 w zakresie udzielania pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się nie było realizowane w okresie objętym kontrolą z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

Zadanie wynikające z art. 19 ust. 8, dotyczące udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.

159 ust. 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem nie było realizowane - jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, w okresie objętym kontrolą ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

Odnosnie zadania wynikającego z art. 19 pkt 11 ustawy (prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi) – jak wyjaśnił Dyrektor PCPR w Jeleniej Górze w okresie objętym kontrolą nie wpłynęło żadne zgłoszenie osoby dotyczące wsparcia poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym.

Powiat Karkonoski podjął działania zmierzające do współpracy z Miastem Jelenia Góra w zakresie powierzenia wykonywania przez Miasto Jelenia Góra zadania z zakresu pomocy społecznej, polegającego na prowadzeniu mieszkania chronionego. Uchwałą Nr LIV/376/2023 Rada Powiatu Karkonoskiego w dniu 2 marca 2023 r. wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia z Miastem Jelenia Góra w sprawie powierzenia wykonywania zadania z zakresu pomocy społecznej, polegającego na prowadzeniu mieszkania chronionego. W dniu 10 maja 2023 r. podpisano przedmiotowe Porozumienie Nr 33/2023 na czas określony od 1 kwietnia 2023 r. do 31 marca 2024 r. dotyczące powierzenia Miastu Jelenia Góra zadania polegającego na prowadzeniu mieszkania chronionego treningowego i zapewnieniu 1 miejsca w mieszkaniu chronionym, dla pełnoletniej osoby usamodzielnianej, pochodzącej z terenu Powiatu Karkonoskiego, opuszczającej rodziną lub instytucjonalną pieczę zastępczą.

Powiat Karkonoski nie prowadził powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, natomiast podpisał porozumienie w Powiatem Lubańskim nr XLIII/218/2018 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wykonywania przez Ośrodek Wsparcia – Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej ul. Hetmańska 61, 59-814 Pobiedna, usług w zakresie interwencyjnym oraz zabezpieczenia potrzeb bytowych i opiekuńczo-wspomagających na rzecz mieszkańców powiatu karkonoskiego. Na podstawie powyższego porozumienia, zawartego na czas nieokreślony Powiat Karkonoski powierzył Powiatowi Lubańskiemu wykonanie zadania polegającego na pozostawaniu w gotowości oraz zapewnieniu mieszkańcom z terenu powiatu karkonoskiego całodobowego, okresowego pobytu matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, pomocy w zakresie specjalistycznych usług, między innymi psychologiczno-terapeutycznych oraz w zależności od potrzeb – poradnictwa prawnego i socjalnego.

W 2022 r. Powiat Lubański zapewniał pobyt dla 1 kobiety z dzieckiem z Powiatu Karkonoskiego.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej (art. 19 ust. 12 ustawy). Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR w Jeleniej Górze w ramach Ośrodka świadczona jest bezpłatna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Ośrodek zatrudnia psychologa, pedagoga. Ośrodek jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu osobistego w Ośrodku, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem.

W zakresie interwencji kryzysowej zapewniane jest wsparcie przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku, zgodnie z Porozumieniem nr 193/2019 z dnia 14 czerwca 2019 r. zawartym z Powiatem Lubańskim na czas nieokreślony. Na podstawie powyższego porozumienia Powiat Karkonoski powierzył Powiatowi Lubańskiemu wykonanie zadania w sprawie realizacji usług w zakresie interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Karkonoskiego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku. Powiat Lubański zapewnia gotowość przyjęcia jednej osoby z terenu Powiatu Karkonoskiego. Obszarem współpracy jest interwencja kryzysowa dla mieszkańców Powiatu Karkonoskiego znajdujących się w stanie kryzysu, obejmująca zapewnienie w Ośrodku:

- schronienia do 3 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych przedłużenia pobytu i udzielenia wsparcia w dłuższym okresie zgodnie z Indywidualnym Planem Wsparcia,
- natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w sytuacji potrzeby poradnictwa socjalnego, pedagogicznego lub prawnego dla osób przebywających w Ośrodku.

Ustalono, że PCPR w Jeleniej Górze wykonuje zadanie powiatu z zakresu administracji rządowej, wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy, które dotyczy realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia.

PCPR w Jeleniej Górze nie realizował zadania określonego w art. 20 ust. 1 pkt 1 – (pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, udzielone w związku

z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) ze względu na brak potrzeb/wniosków w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą Powiat Karkonoski nie prowadził ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 20 ust. 1 pkt 2). Jak wyjaśnił Dyrektor na terenie powiatu funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej w Kowarach. Jednostką prowadzącą WTZ jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze. Warsztat obejmuje terapię zajęciową 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto 18 niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Karkonoskiego uczestniczy w zajęciach, w dwóch warsztatach terapii zajęciowej na terenie Miasta Jelenia Góra.

Ustalono, że w Powiecie Karkonoskim w okresie objętym kontrolą nie było realizowane zadanie wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 4, dotyczące udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej – z uwagi na brak wniosków.

W okresie objętym kontrolą w Powiecie Karkonoskim zadanie wskazane w art. 112 ust. 3 ustawy, dotyczące wytaczania na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, nie było realizowane, ponieważ – jak wyjaśnił Dyrektor PCPR – nie było zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w okresie objętym kontrolą realizowało zadanie, określone w art. 112 ust. 8 ustawy (Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej) – PCPR przeprowadzał kontrole w zakresie merytorycznej działalności jednostek oraz w prawidłowości organizacji i funkcjonowania jednostki głównie w zakresie potrzeb bytowych i opiekuńczych w prowadzonych przez powiat: Domu Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, Domu Pomocy Społecznej w Sosnowce dla osób

w podeszłym wieku, Domu Pomocy Społecznej „JUNIOR” w Miłkowie dla dzieci i młodzieży, Dom Pomocy Społecznej w Kowarach dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

PCPR w Jeleniej Górze koordynowało (zgodnie z art. 112 ust. 9 ustawy) realizację Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2026 przyjętej Uchwałą Rady Powiatu Karkonoskiego nr XXX/184/2021 z dnia 25 marca 2021 r.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze składał Radzie Powiatu Karkonoskiego coroczne sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12 ustawy).

Powiat Karkonoski realizował zadanie polegające na opracowywaniu i wdrażaniu lokalnych programów pomocy społecznej (art. 112 ust. 13 ustawy).

W kontrolowanej Jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości. W związku z powyższym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
[Signature]
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Karkonoskiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
[Signature]
Ewelina Zygmunt

